

Θριμβευτικά ανεμίζει τὰ χέρια. Κι' ἔλας βλέπει τὸ Αὔριο νὰ τὴ στεφάνωσει κι' ἄγρια βροχὴ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό της προστάζει τὸν περίλυπο Ἀχέρτη πὸ φτάνει σὲν Ἰνκιος στὸ κοντόδραδο πὸ σκαταινιάζει τὸ περίδολι νὰ φέρει τὰ ἔσρα του Βασιλῆα.

Οἱ ἀρχιοὶ τίς τραγωδίαις τους τίς ὕψωναν στὸν ἀνώτερο βαθμὸ τῆς ἐνέργειας πρὶν χτυπήσει σ' ἀντίθεση ἡ Μοῖρα. Ὁ Ποριώτης τὴ Ροδόπη τὴν ἔφερε μόνον ὡς τὴν ψυχικὴ συμπλήρωση, τὴν ἀπαντοχὴ κάποιου τέλειου γιὰτὶ ἐπίστωσε ὅτι σήμερον ἡ ἐξέλιξη γίνεται πάντα μοιραία ἀλλὰ ἐτώφυλλῃ, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι πολὺ πῶ ἐσωτερικὴ. Ὁ Πόνος πολὺ πῶ ξαλεπτισμένος δὲν εἶναι τραγικὸς ὅταν ἀπότομα χτυπᾷ. Ἀποπάνω ἀπὸ τὴν πεποίθησιν στὴν ἀναμονή, δὲν ὑπάρχει κριμὰ πραγματοποίησιν... τὸ πῶ ἄγριο δρᾶμα γίνεται στὸ σιγνὸ σύντριμα τοῦ Πέθου ἀπὸ τὸ φυσικὸ κώλημα τῆς Ζωῆς. Ἄν ἔφτανε σ' ὅ,τι θέλει ἡ Ροδόπη, δὲ θὰ εἶταν πῶ χαρούμενη ἀπ' ὅ,τι εἶναι τώρα καὶ τὸ Αὔριο θὰ εἶταν ἴσως λιγότερον φριχτὸ μετὰ μιὰ ἐπιτυχίαν πῶ συντελέστικη πρὸς μετὰ μιὰ ἐπιτυχίαν πῶ ἐν ταυτικὰ νοσταλγίθῃς.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Ἡ ΚΑΡΦΙΤΣΑ

Εἶταν ἓνα μικρὸ κοριτσάκι κοντὸ καὶ ζαρωμένο, μὲ ὄλο νεύρα, κι' ὄλο ζωὴ. Ἀπὸ τὸ ξημέρωμα ὡς τὴ βραχνὴ νύχτα ὄλο καὶ δουλειά. Ἀκούραστο καὶ οἰωπηλὸ ἔφερνε γύρω ὄλο τὸ σπίτι, ὄλιμερος σκουπίζοντας, ξεσκονίζοντας, ἀλλάζοντας τὴ θέση ὄλων τῶν πραγμάτων μὲ μικρὰς, ὄμοιαις κινήσεσι καὶ μὲ μιὰ ἀλλοκοτὴ λαμπρότητα ὄλο στρογγύλα μετάνια.

Μιὰ γριὰ θεὰ τοῦ τοῦ εἶχε φέρει νήπιον ἀκόμα ἀπὸ τὸ ὄροσερὸ νησί τους γιὰ νὰ τὸ βάλῃ σὲ σπῆτι. Εἶχε περάσει καιρὸς, εἶχε ξανάρθῃ ἡ γριὰ συγγένισσα, μὰ τὸ μικρὸ δουλακὶ ἔμεινε πάντα στὸ ἴδιον σπῆτι. Κι' οὔτε εἶχε ἀλλάξει, οὔτε εἶχε μεγαλώσει καθόλου. Τὸ κορμάκι πάντα μικρὸ καὶ ζαρωμένο, τὰ μαλλιά λίγα, τεινωμένα πᾶνω πρὸς τὸ στρογγύλον μέτωπον, καὶ τὰ μετάνια μῦθρα καὶ λαμπρὰ σὰ χαντρες.

Τὸ λέγανε Μανῶ.

— Τ' ἔλας πᾶνω Μανῶ. Τρέχα κάτω... Σκούπισ' ἐδῶ. Βοήθησ' ἐκεῖ!

Κι' ἐπὶ τὸ μικρὸ τὰ κατέφερνε, κι' εἶτανε πάντα κι' ἀπάνω καὶ κάτω, καὶ ὄω καὶ κει...

Ἡ κορὴ τῆς κυρίας, ἄτακτοι κι' ἀδύνατοι γεροντοκορίτσια, εἶχε χιλιάς δου ζαρωμενιάς. Ἡ Μανῶ αἰ: ἤξερε ἔλας. Τῆς χιριζε ὄταν εἶταν εὐχρησιμοποιημένη διαφορά κουρελάκια νεκνελετισσας πῶ δὲ χρειαζόνταν σὲ τίποτα. Ἡ Μανῶ τὰ μαζεύει κι' ἔφτανε φουστάνια. Ὅλα εἶτανε ἀρετὰ μεγάλα γιὰ τὸ κορμάκι τοῦ.

Ἔτσι δούλευε ὄλιμερὶς χωρὶς διακοπὴ. Μανᾶν δὲ γεροκύριος τὴ λυπτανε. Τὴν κοιτάζει μὲ συμπάθεια κι' εἶλεγε:

— Κάθῃσε καὶ σὺ κακόμοιρο, ἤσούχασε πιά, ἀδριο

πάλι...

Στεκότανε τότε νὰ ξεκουραστῇ. Μὰ τὰ ἄπλα λόγια τοῦ γέρου τί γλυκερὰ παρηγοριὰ φέρνανε στὸ φτωχὸ δουλακί!

Καμμιά φορὰ τὰπτόδραδο, ὅταν ἐρῆμιωνε τὸ σπῆτι, ἔστρόπωνε ἡ Μανῶ στὴν πόρταν κι' ἀντάμωνε τᾶλλα κορίτσια τῆς γειτονιάς. Ὅλα μαζὶ ἀνεδοκατεβαίνανε τὸ δρόμον ἔλας τὴ νύχταν.

Λέγανε τᾶλλα κορίτσια χίλια εὐὰ πρόματα, λίγα ἔξυπνα ἢ πολὺ κουτά. Ἡ Μανῶ αἰκουγε καὶ γελοῦσε γιὰ ὄλα. Μὰ δὲ μιλοῦσε πατέ. Ἐπειδὴ ἔδειχνε μόνον γιὰ τὸ νησί της μποροῦσε νὰ μιλήσῃ. Οἱ ἄλλαι ὄμως θέλανε νὰκοῦνε γιὰ νέους, γιὰ φιλιὰ, γιὰ κάποιαν ἀγκαλιάτματα... Καὶ τὸ μικρὸ κοριτσάκι δὲν ἤξερε νὰ τοῦς πῇ τίποτα... Τέτοιον πῶ εἶτανε αἰ νέαι δὲν τὸ κοιτούσανε καθόλου!...

Ἔτσι περνοῦσε τίς μέρας της εὐχρησιμοποιημένη μὲ λίγα, δουλεύοντας ἀπὸ τὸ ξημέρωμα ὡς τὴ νύχταν τὴ βραχνιά. Μὰ κάποιον κακὸ ἤρθε νὰ ταραξῇ τὴ γαλήνια ζωὴ της.

Ἐν' ἀπόγευμα ἡ κόρη τῆς κυρίας δὲν μπίρεσε νὰ βρῇ τὴ χρυσὴ καρφίτσαν πῶ συνήθιζε ταχυτικὰ νὰ φορῇ.

Ἐβίλ' εὐτὸς τίς φωνές ἀπὸ τὴ σκάλα.

— Μανῶ, πῶ εἶσαι; τρέξι!

Τὸ μικρὸ τσακίστικον νὰ φτασῇ. Ἡ ἄτακτὴ κυρία φώναζε:

— Π.ὸ ἔβαλες τὴν καρφίτσαν;

— Ποιὰ καρφίτσαν; Δὲν εἶχε δὲ κριμὰ καρφίτσαν.

Ἡ μητέρα ἀπάντησε:

— Μὴ μὰ; κἀνῆς τὴν κουτὴ. Τὴν καρφίτσαν μὲ τὴ διαμαντόπετρα.

Τὸ μικρὸ κι κἀνῆσε καὶ τᾶχως. Δὲ ἤξερε τ' εἶλεγε.

Ἡ κυρία εἶπε θυμημένη.

— Πρόσεξε Μανῶ, μὴ λὲ, φέμματα!

Τινὰ τῆσε τότε σὰ νὰ τὴν εἶχε ἀγγίξει σίδερον καμμένο.

— Ψέμματα! ὄχι, ὄχι!.. Μὰ τὴν καρφίτσαν δὲν τὴν εἶχε πιάσει καθόλου. Ἐλεγε ἀλήθειαν, ὄλη τὴν ἀλήθειαν, τὴν καρφίτσαν δὲν τὴν εἶχε ὄη...

Μουρμούρισαν ἀπιστες αἰ ὄλο γυναῖκες. Βελήλανε ὄπερ νὰ ψυχύνονε. Ἡ καρφίτσαν εἶτανε πῶ σπῆτι μέσταν, δὲν μποροῦσε νὰ χιτῆ...

Καὶ τὸ μικρὸ ὄλο διμυρτύρονταν.

Ὅχι, ὄχι, τὴν καρφίτσαν δὲν τὴν εἶχε πιάσει...

Ἐψέξαν σ' ὄλη τὴν κἀμραν. Ἐψέξαν ὄπερ νὰ εἶλεγε ὄλο τὸ σπῆτι.

Ἡ καρφίτσαν δὲ βροϊκότανε πούθενά.

Ο. δὲο γυναῖκες ἔγτανε τῶρα λόγια προσβλητικὰ. Καὶ τὸ μικρὸ πετμένο χαμῶ, κατὰλόκονο, ἔψαχνε ἀδιάκαπα γιὰ νὰ μπορῇ νὰ μὴν ἀκούῃ... Μὰ ὄταν κατέβῃσε κατῶ καὶ βρέθῃσε μόνᾶχο, τὸ πρᾶκτον τὸ συνεπῆρε.

— Χριστέ μου αἰ βρεθῇ ἡ καρφίτσαν, βόηθησε νὰ

βρεθή ή καρφίττα... 'Εγώ δὲν τὴν πήρα... Χριστέ, τὸ ξέρεις πῶς δὲν τὴν πήρα...

'Η Μανῶ δὲν ἠσούχασε κείνο ἐπέλεγμα. 'Αφοῦ βγήκανε οἱ κυρίες γύρισε πάλι ἔπάνω καὶ ξανάρχισε τὸ ψάξιμο... Σήκωσε τὸ τριπέζι, ἔσυρε τὸ ντουλάπι, τὸ κρεβάτι μ' ἓνα καρδιοχτύπι καὶ μὲ μιὰ λαχτάρα ἄφραστη.

— 'Αχ! ἄς βρεθῆ... ἄς βρεθῆ...

Στεκοτανε κάποτε λαχανιασμένη.

— 'Οχι, πάει, δὲ θὰ βρεθῆ!

'Η νόχτα ἔπεφτε ἄργά ἄργά. Τὸ σκοτάδι κατέβαινε ἀπὸ τὸ τοξίνι κι' ἀπλωνότανε στὶς γωνιές καὶ στὰ βιβουλώματα τῶν ἐπιπλῶν. Τὰ δάχτυλά της πάσπατεύσανε ἀδιάκοπα καὶ στὰ μάτια της γυάλιζε σὰν ἄσπερι ἢ διαμαντόπετρα.

Κάποτε τὸ κουδούνι τῆς πόρτας ἔσκισε τὴ βαθεῖα σιωπὴ στοῦ ἔρημο σπιτι. 'Αντήχησε γι' αὐτὴν σὰν τὴ σάλπιγγα τοῦ ἀγγέλου στοῦ καλεσμοῦ τῶν ψυχῶν γιὰ τὴν κρίση.

Δὲν ἔτρεξε ὅπως ἄλλοτε. Σηκώθηκε καὶ οὐρθικε τοῖχο τοῖχο ἴσαμε τὴν πόρτα καὶ σὰν θνοιξε δὲν εἶχε οὔτε τὴ δύναμη νάπαντήσῃ στοῦ ρώτημα. Μονάχα κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι.—'Οχι...

Μαζὶ τότε κ' οἱ δυὸ γυναῖκες τῆς φωνάζανε:

— Κλέφτρα... κλέφτρα... κλέφτρα!

Τὸ μικρὸ δουλάκι δὲν κοιμήθηκε κείνη τὴν νόχτα. Μπρὸς στὰ τενωμένα μάτια του γυάλιζε ἀδιάκοπα μὲ τὴ σκληρὴ λάμψη τῆς ἢ διαμαντοστόλιστη καρφίττα. Εἶχε σωριαστῆ τὸ κρεβάτι καὶ τὸ ἀχερένιο καὶ ἰκέτευε τὸ γλυκὸ Χριστὸ νὰ τὸ βοηθήσῃ.

— Χριστέ μ.υ, βοήθησέ με νὰ βρεθῆ ἢ καρφίττα... Φανέρωσέ μου τὸ διαμαντικὸ κι' ἄς πεθάνω...

Κ' ἡ φωνούλα ἀνέβαινε τραγουδιστῆ στὴν ἴδια πάντα ἔκτασι, χαμηλώνει, λίγυζε σὰ λιθάνι στὴν ἐκκλησιά.

'Ο αὐγινὸς ὕπνος βαρὺς σφάλιζε τὰ κουρασμένα μάτια ἀπὸ τὰ δάκρυα. 'Η Μανῶ εἶδε κάτι φριχτὰ δεινείρα!

'Ενας χωροφύλακας τὴν κυνηγοῦσε νὰ τὴ βάλῃ στὴ φυλακὴ. Κ' ἔτρεχε κι' ἐμελλε νὰ τὴν πιάσῃ... Κ' ἔστερα ἄκουγε τὴν κυρά της ποῦ τῆς φώναζε μπρὸς στοῦ τιμαζουλιάνο πλήθος «κλέφτρα... κλέφτρα... κλέφτρα...»

— 'Οχι... ὄχι!

Πετάχτηκε τρομαγμένη ἀκόμα ἀπὸ τὸνειρο. 'Ανοίξε τὰ μάτια κ' εἶδε γύρω. Δυὸ γυναῖκες περπατοῦσανε στοῦ βελος! Τῆς φάνηκε πρῶτα σὰν ἀρχὴ καινούργιου δεινείρου.

Μὰ ὄχι. 'Ο ἥλιος ἔμπαινε ἄπλετα στὴ χαμηλὴ κάμαρο. Τὰ δεινείρα εἶναι πάντα πιὸ σκοτεινά. Κοίταξε τότε τίς δυὸ γυναῖκες καὶ τίς ἀναγνώρισε.

Οἱ δυὸ γυναῖκες σκυμμένες ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πολεμοῦσανε νάνοιξουνε τὸ μπαουλάκι.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ δὲν κατάλαβε, μὰ εὐτὸς ἢ θύμησῃ

τῆς περασμένης βραδιᾶς ζωντόνεψε μπρὸς της. Εἶδε πάλι τὴ σκηνὴ τῆς πόρτας. 'Ακουσε τὴ φωνὴ «κλέφτρα, κλέφτρα... κλέφτρα».

Οἱ δυὸ γυναῖκες δταν τὴν εἶδαν σηκώθηκαν καὶ τραβούσανε κατὰ τὴν πόρτα. Πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι κι' ἀνυπη, ἀχτένιστη ὡς εἶτανε, ἔτρεξε κεντὰ τοὺς ἰκετεύοντας

— Κυρία Μαρία, κυρία Κατίνα, δὲν τὴν πήρα ἐγὼ τὴν καρφίττα!

'Η φωνὴ της ἐπαλλε ἔλο ἀλήθεια. Μὰ οἱ δυὸ γυναῖκες κουνήσανε ἄπιστες πάντα τοὺς ἀδύνατους ὤμους.

— Κεὶ μέσα θάναι.

Τὸ δουλάκι ἀπάντησε ζωηρότητα.

— Κοιτάξτε, δὲν εἶναι... δὲν εἶναι...

'Εκ-τες δῆθεν δὲν καταδέχτηκαν.—'Οχι... ὄχι!

Μὰ τὸ μικρὸ, τὸ ζαρωμένο κοριτσάκι δὲν κρατήθηκε. Ριχτηκε στοῦ μπαουλάκι καὶ μὲ μιὰ δύναμη ποῦ δὲ θὰ πιστεῦε κανεὶς στὰ δικὰ του χέρι, ἔπυσε τίς κλειδωνιές κι' ἀφοῦ ἀνοίχτηκε τὸ καπάκι, ἀρχίνησε ἓνα ἓνα νὰ πετᾷ ὄξω ὅλα ὅσα μάζωνε ἀπὸ καιρὸ στοργικὰ φυλαγμένα ἐκεῖ μέσα.

Φωχικὰ ρουχάκια μαζὶ μὲ κορδέλλες χρωματιστές, καὶ νταντέλες ἀχρεῖαστες κ' ἓνα σωρὸ ἄλλα ἀνάξια πραγματάκια ποῦ τῆς δίνανε τὸσον καιρὸ. Κε' ἀφοῦ τὸ ἀδειασε ἔλο καὶ δὲν ἔμεινε πιά τίποτα στράφηκε νὰ δῆ μ' ἐλπίδα τὴν ἐντύπωση τῆς ἀλήθειας. Μὰ οἱ γυναῖκες δὲν εἶτανε πιά κεῖ.

Στηριάζτηκε τότε τὸ μικρὸ δουλάκι, κουρέλι κι' αὐτὸ στὰ σκόρπια κουρέλια ἀνάμεσα, κι' ἄσκημο, ἀδύνατο, κουδουριασμένο ἐκεῖ χάμω ἔσκασε στὰ κλάματα...

'Απὸ τότε πιά ἔπαψε νὰ ζῆ. Κε' ὅταν οἱ ἄλλοι μιλούσανε, κι' ὅταν σωμαίναμε κοὶ τὴν κευτούσανε πάντα ἐκείνη ἢ καρφίττα νόμιζε πῶς εἶταν ἢ αἰτία.

Χωρὶς νὰ τὴ ρωτοῦνε ἔπιανε ὅποιον τύχαινε γιὰ νὰ τοῦ πῆ τὴν ἴδια κουδέντα.

— Τὴν καρφίττα δὲν τὴν ἐπῆρα ἐγὼ. Χάθηκε ἀλλὰ δὲν τὴν ἐπῆρα...

Καὶ τὰ βράδια πρὶν πέσῃ παρακαλοῦσε τὸ Χριστὸ μὲ τὴν ἴδια πάντα προσευκὴ.

— Χριστέ με βοήθησε νὰ βρεθῆ ἢ καρφίττα κι' ἄς πεθάνω...

'Απὸ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ σπιτιοῦ μόνο στοῦ γέρο κύριο εὔρισκε παρηγοριά.

Οἱ κυρίες τὴν κοιτούσανε μὲ παράξενα μάτια.

Δὲν ἔδωκεν πιά ὅπως ἓνα καιρὸ, βράδι βράδι νὰ περπατήσῃ πάνω κάτω μὲ τίς ἄλλες. Φοβότανε πῶς θὰ τὴν ρωτήσουνε γιὰ τὸ χαμένο διαμαντικὸ.

— Βρέθηκε; — 'Οχι! Καὶ βέβαια θὰ τὴν παίρνανε κι' αὐτὲς γιὰ κλέφτρα!

'Ανοιγε ὁμως ἄλαφρὰ τὴν πόρτα γιὰ νὰ τίς δῆ μέσα ἀπὸ τὴ χαραμάδα νάνεβοκατεβαίνουνε τὸ μακρὸ δρόμο.

Ξαχνότανε καμμιὰ φορά πολλή ὥρα ἔτσι, μὰ ἔταν ἡ καταραμένη ἐκεῖνη ἰδέα ξαναρχότανε πάλι στήν τυραννισμένη σκέψη τῆς, ἐσπρωχνε τή βαρειά πόρτα κι' ἀνέβαινε σιγά σιγά τή σκοτεινή σκάλα. Ἔτρεξε. Τό σκοτεινὸ σπίτι πάλι βυθίζε σάν ἀδεικνὸς τάφος!

Καὶ ζάρωνε, μίκρανε, χλώμανε ἀκόμα παραπάνω.

Τῆς νόχτες ἡ φωνὴ ἐκεῖνη ἤχουσε σι' αὐτιά τῆς: «Κλέφτρα, κλέφτρα...» Ὁ ὕπνος τῆς ταρᾶζότανε ἀπὸ ἀγγιους βραχνάδες. Τῆς μέρες δούλευε σὰ σκωλι, καὶ τὸ βράδι ἔταν βγαίνανε ὅλοι κ' ἐρήμωνε τὸ σπίτι, χάμω πετμένη μὲ τὸ κεράκι στὰ χέρια ἀρχίνιζε τὸ ἀτέλειωτο ψάξιμο!

Ἦνα πρωτὴ ἡ Μανὴ δὲ σηκώθηκε. Τὰπομεσήμερο κατέβηκανε αἱ κυρίες νὰ τὴ δοῦνε.

Τὸ μικρὸ θυμῆθηκε τὴ μέρα ποὺ τῆς εἶχε πιάσει νὰ ψάχνουν στὸ μπροῦλο τῆς. Ἐνοιοῦσε μὴν ἀναντριχίλα καὶ σφίλοιζε τὰ μάτια γιὰ νὰ μὴ βλέπη...

Περάσανε ἔτσι πολλὲς μέρες. Ἐλεῖπε ὁ πυρετὸς μὰ τὸ κορμακι τῆς εἶχε ζαρώσει τόσο ποὺ δὲ μπορούσε πιὰ οὔτε νὰ γυρίσῃ ἀπάνω στὸ στῶμα.

Ἐνας γιὰτρὸς ἤρθε. Εἶπε πῶς ἕνα ταξίδι στὸ νησί θὰ τὴ γιάτρευε ὁλοτελᾶ.

Μὰ ἡ Μανὴ ἔλιωνε σάν κερένια...

Ὅλη μέρα δὲν ἄνοιγε τὰ μάτια, οὔτε ἔλεγε τίποτα, κι' ἂν τύχαινε νὰ τὴ ρωτήσουνε, ἀπαντοῦσε μὲ τὴ στερεότυπη ἐκεῖνη φράση:

— Τὴν καρφίτσα δὲν τὴν ἐπῆρα... Δὲν τὴν ἔχω πάρει...

Ἐίχανε γρυφίει σιγὴ θεὰ τῆς. Ἡ γριά συγγένισσα δὲ βρισκότανε ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στὸ νησί. Τὴν περιμένανε νάρθη.

Βράδι βράδι ὁ γέρος κατέβαινε καὶ τῆς μιλοῦσε.

Ἀσπῆχωνε τὸ κεφάλι τῆς νὰ τὸν δῇ, καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἀνάδλεμα λέε; κι' ἀνοίχωνε τὰ μικροῦτσικα ματάκια τῆς καὶ γινόντουσαν σὰ μεγάλα ματιὰ ἐκφραστικά.

Τέντωνε ὁ γέρος; τὸ κρεῦθρο κι' ἀνάεστα ἀπὸ τὰ σίδαρα γλυστροῦσε ὁ χυνοπυρινὸς ἥλιος. Ὅξω τὰ κορίτσια περπιτούτανε πάλω κάτω σάν ἄλλοτε.

Ἀπ' ἄ, ἤρημ; μὲ μιὰ ματιά μοναχὰ το μικρὸ δουλάκι εὐχαριστοῦσε τὸ γέρο...

Δὲν ἔπαψε ὁμως νὰ χειριτερεύῃ. Ὁ πυρετὸς ποὺ δὲν ὄπιρχε στήν ἀρχὴ, τὴ φλογίζε τώρα δολιχῆρες ὥρες. Καὶ σάν τὴν ἀφίε, ἔτανε τέτοια ἡ συντριβή, ποὺ οὔτε τὸ ἀνοίγμα τῶν ματιῶν, οὔτε καμμιὰ ἄλλη κινήσι προδίδνε τὴ ζωή.

Κι' ὅμως μπρὸς στὰ κλειστὰ μάτια ἐκεῖνο, παλιές, ἀξέχαστες εἰκόνας καὶ στιγμὲς ζωῆς εὐτυχημένης ἀναζούσαν. Τὸ ταβάνι τῆς χρημῆτης κάμαρας ἀνέβαινε καὶ ψάχνωνε σάν οὐράνιος θόλος, ὁ τοίχος ὑποχωροῦσε καὶ σὴν δειρὸ, ὅπως ἀπὸ τὸ νησί, ἔδλεπε μακρὰ δσο φτάνει τὸ μάτι, μιὰ πλατειὰ δολογάλανη ἄλασσα.

Ἄλλοτε πάλι ἔδλεπε τὸ καλὸ σπιτάκι στήν ἀκροθαλασσὶα χρυσομένο ἀπὸ κάποιο βασιλεμα— τῆς ψυχῆς τῆς ἴσως— τὴ γριά θεὰ καθισμένη στὸ καιῶφι καὶ παιδιὰ μικρὰ, ζωηρότατα μὲ δλόχρωμα ροῦχα κάτω στήν ἀμμουδιά.

Τότε ἕνα δάκρυ γλυστροῦσε βαρὺ, ὄλοστρόγγυλο στὸ ἀχνὸ πρόσωπο...

Ἐν' ἀπόγεμα ὁ γέρο κύριος κατέβηκε μὲ τῆς δυὸ γυναίκες νὰ τῆς πῆ μιὰ καλὴ εἶδηση.

Ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἀνοιχτὸ καθὼς πάντα, ὁ ἥλιος στὸ βασιλεμα γλυστροῦσε καὶ χρύσωνε μιὰ γωνιά τοῦ τοίχου.

Τὸ μικρὸ εἶχε κλειστὰ τὰ μάτια καὶ δὲν ἔδλεπε. Ταυτιά του βούζιζν καὶ δὲν ἀκούγε ὅξω τὰ κορίτσια ποὺ γελούσαν περισσότερο ἀπὸ ἄλλοτε. Ὁ γέρος στάθηκε ἀπάνω ἀπὸ τὸ κρεῦθρο καὶ φώνωζε ὅπως πάντα σὰ νὰ μιλοῦσε στὸ ἐγγονάκι.

— Μανὴ, Μανὴ!...

Δὲν τὸν ἀκούγε. Ἐσκυψε ἀκόμα περισσότερο.

— Μανὴ!

Ἀνγκνῶρισε τὴν καλὴ φωνὴ κι' ἀλαφροσῆκωσε τὰ βλέφρα.

— Μανὴ, ἔλεγε ὁ γέρος, βρέθηκε ἡ θεὰ σου...

Ἄκουσ; :

Ἡ μικρὴ σῆκατε λίγο τὸ κεφάλι καὶ τέλειωσε τὰ μάτια. Μέσα στη βυθὴ τῶν αὐτιῶν τῆς ἄλλο νόμιζε πῶς ἀκούγε.

— Βρέθηκε ἡ καρφίτσα; Βλέθηκε;

Ἐίχαν οἱ δυὸ γυναίκες νὰ διαρωθῶνουν. Μὰ ὁ γέρος δὲν τῆς ἀφηγε. Ἐσκυψε ἔπειτα καὶ εἶπε σιγά:

— Νὰ Μανὴ... Ἄκουσ, ἡ καρφίτσα...

Ἀπέφανε τότε τὰ μάτια τῆς σὰ νὰ ἐβίπωνε μπροστὰ τὴ δικικνὸπέτσι. Γυρίσανε ὅτιοι, πλανήθηκαν γύρω καὶ κροφώθηκαν στὸ κρεῦθρο. Τὰ χεῖλια σάειτ μὴν σὰν κάποιοι κωητὸ χαμογέλιο...

Ὅξω ἡ ζωή! Τὰ κορίτσια γελούσαν. Μὰ δὲν ἀκούγε πιὰ τίποτα...

Τὰ ματάκια γαλήνεψαν, θόλωσαν γιὰ πάντα, καὶ τὸ μικρὸ κοριτάκι ἔγινε παχὺ τὸ κεφάλι του, σιγά σιγά κι' ἀποκλεισθή...

Κάποιε πετλοῦδα κινουμένη, ποιε; ξίρει ποῦ, γλύστρησε μέσα ἀπὸ τὰ αἶθερα τοῦ παραθυριοῦ, ὅξω σὴν ἀνοιχτὸ οὐρανό...

Μαρτίη. 1906

Κ. ΠΡΩΤΕΑΣ

— Τὸ σύγρονο ἰδιανικὸ εἶναι ὁ πολύξερὸς ἄθροιστος. Τὸ μυαλὸ τοῦ πολύξερου αὐτοῦ ἀθροισμοῦ εἶναι κατὶ τοῦ σὲ σιστίζει. Εἶναι καθὼς; τὸ παλαισποῖεῖμι ποὺ βρῖσκει; τ' αὐτὰ πρῶματα ἔλεεινὰ καὶ σκονισμένα νὰ πουλιῶνται ἀκριβῶτερα ἀτ' ὅ,τι ἀξίζουν.